

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

27 september 2007

VOORSTEL VAN DECREET

– van mevrouw Joke Schauvliege en de heer Jan Verfaillie –

**houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005
en van het Provinciedecreet van 9 december 2005**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het Gemeentedecreet en het Provinciedecreet bepalen dat respectievelijk alleen de gemeenteraad en de provincieraad kunnen overgaan tot de organisatie van raden en overlegstructuren die tot opdracht hebben op regelmatige en systematische wijze het gemeentebestuur of het provinciebestuur te adviseren (artikel 200, §1, van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005; artikel 193, §1, van het Provinciedecreet van 9 december 2005). Die bepalingen gelden “onder voorbehoud van de toepassing van de op dit gebied geldende wettelijke en decretale bepalingen”. Daarmee wordt verwezen naar de mogelijkheid voor de wetgever om regelgeving in het leven te roepen die voorziet in de oprichting van raden en overlegstructuren, waarbij de gemeente- of provincieraden niet over de beoordelingsvrijheid beschikken om al dan niet over te gaan tot de effectieve oprichting ervan. Een voorbeeld van een dergelijke raad is de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening (gecoro) (zie artikel 9 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening).

Dit voorstel van decreet schept in de eerste plaats duidelijkheid over de onderwerping van die tweede categorie van raden en overlegstructuren aan de verplichting met betrekking tot de evenredige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen (artikel 200, §2, van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005; artikel 193, §1, van het Provinciedecreet van 9 december 2005). Ook in deze raden en overlegstructuren mag ten hoogste twee derde van de leden van hetzelfde geslacht zijn. De sanctie – geen rechtsgeldig advies – blijft gelden.

Ten tweede wordt verduidelijkt dat de verplichting met betrekking tot de evenredige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in raden en overlegstructuren die tot opdracht hebben op regelmatige en systematische wijze het gemeente- of provinciebestuur te adviseren, ook betrekking heeft op de groep van plaatsvervangende leden, en dus niet enkel op de effectieve leden. Uit de verduidelijking blijkt ook dat het quotum altijd moet worden gehaald onder de stemgerechtigde leden.

Ten derde wordt een regeling ingevoerd die een oplossing biedt wanneer het quotum niet wordt gehaald bij een voordrachtprocedure bij de benoeming van leden voor die raden en overlegstructuren. De indieners

van het voorstel van decreet spiegelen zich daarbij aan het decreet houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid.

Ten vierde schrijft het voorstel van decreet ook voor dat het quotum moet worden gehaald binnen de groep van voor te dragen leden (voor zover een voordrachtprocedure wordt gevolgd), en binnen de groep van leden die als deskundigen worden benoemd.

Ten vijfde wordt een overgangsregeling uitgewerkt voor de raden en overlegstructuren die niet volgens die bepalingen zijn samengesteld.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Door in §2 van artikel 200 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 niet langer te verwijzen naar “de hier bedoelde raden en overlegstructuren”, met name die waartoe de gemeenteraad tot de organisatie ervan kan overgaan (zie §1), breiden de indieners de bestaande quotumregel uit naar alle raden en overlegstructuren die tot opdracht hebben op regelmatige en systematische wijze het gemeentebestuur te adviseren. Daardoor worden dus ook raden en overlegstructuren gebonden die niet onder de oprichtingsvrijheid van de gemeente- of provincieraad vallen.

Voorheen werd enkel gewag gemaakt van leden. Nu wordt duidelijk bepaald dat het quotum moet worden gehaald binnen de groep van stemgerechtigde leden, zowel bij de effectieve als bij de plaatsvervangende leden.

Bij een falende voordrachtprocedure moet de voordrachtprocedure opnieuw gestart worden. In voorkomend geval moeten de voordragende instanties die geen kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht hebben voorgedragen, een extra kandidaat voordragen die van het ondervertegenwoordigde geslacht is. Het mandaat blijft open zolang een voordragende instantie niet voldoet aan die voorwaarde.

Het gemeentebestuur kan het vacante mandaat evenwel zelf invullen zonder verder de voordrachtprocedure te moeten volgen, wanneer zes maanden na het vacant worden van het mandaat nog niet voldaan is aan die voorwaarde. Het quotum moet ook worden gehaald binnen de groep van voor te dragen leden (voor zover een voordrachtprocedure wordt gevolgd), en binnen de groep van leden die als deskundigen worden benoemd. Ter illustratie: ten minste één vierde van de leden van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening, onder wie de voorzitter, moeten deskundigen inzake ruimtelijke ordening zijn. De overige leden moeten vertegenwoordigers van de voornaamste maatschappelijke geledingen binnen de gemeente zijn. De gemeenteraad moet beslissen welke maatschappelijke geledingen binnen de gemeente moeten worden opgeroepen om een of meer vertegenwoordigers voor te dragen als lid van die commissie. De maatschappelijke geledingen die een lid voordragen, moeten tevens een plaatsvervanger voordragen (artikel 9, §3, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening).

Artikel 3

Zie commentaar bij artikel 2. Waar sprake is van “gemeentebestuur”, moet men hier “provinciebestuur” lezen.

Artikel 4

Dit artikel bevat een overgangsregeling, die mee is ingegeven door de verwarring die ontstaan is over het toepassingsgebied van artikel 200, §2, van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en van artikel 193, §2, van het Provinciedecreet van 9 december 2005. De overgangsregeling is tweeledig.

Ten eerste moet de samenstelling van de raden en de overlegstructuren die tot opdracht hebben op regelmatige en systematische wijze het gemeentebestuur of het provinciebestuur te adviseren en die voor de inwerkingtreding van dit decreet werden opgericht, worden aangepast aan de nieuwe bepalingen bij de eerstvolgende volledige hernieuwing van de mandaten. Bij een hernieuwing van een of meer mandaten in afwachting van een volledige hernieuwing, moet, zolang het quotum niet gerealiseerd is, een kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht worden aangewezen.

Ten tweede moet uiterlijk op 1 januari 2009 de samenstelling van alle advies- of bestuursorganen die voor de inwerkingtreding van dit decreet werden opgericht, aangepast zijn aan de nieuwe bepalingen.

Joke SCHAUVLIEGE

Jan VERFAILLIE

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaan-gelegenheid.

Artikel 2

Artikel 200 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 wordt als volgt gewijzigd:

1° §2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Ten hoogste twee derde van de stemgerechtigde effectieve leden en, in voorkomend geval, ten hoogste twee derde van de stemgerechtigde plaatsvervangende leden van de raden en overlegstructuren die tot opdracht hebben op regelmatige en systematische wijze het gemeentebestuur te adviseren, zijn van hetzelfde geslacht.

Als bij de benoeming van die leden een voordrachtprocedure gevolgd moet worden, en de voorgedragen kandidaturen het niet mogelijk maken aan dat quotum te voldoen, moet de voordrachtprocedure opnieuw gestart worden. In voorkomend geval moeten de voordragende instanties die geen kandidaat van het ondervetegenwoordigde geslacht hebben voorgedragen, een extra kandidaat voordragen die van het ondervetegenwoordigde geslacht is. Zolang een voordragende instantie niet voldoet aan die voorwaarde, blijft het mandaat open.

Als zes maanden na het vacant worden van het mandaat nog niet voldaan is aan die voorwaarde, kan het gemeentebestuur het vacante mandaat invullen zonder de voordrachtprocedure te volgen.

Het quotum is, in voorkomend geval, afzonderlijk van toepassing op de voorgedragen leden en de leden die als deskundigen worden benoemd.

Zo niet, dan kan niet op een rechtsgeldige wijze advies worden uitgebracht.”.

2° In §§3 en 4 worden de woorden “de hier bedoelde raden en overlegstructuren” vervangen door de volgende woorden:

“de raden en overlegstructuren als bedoeld in §1”.

Artikel 3

Artikel 193 van het Provinciedecreet van 9 december 2005 wordt als volgt gewijzigd:

1° §2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Ten hoogste twee derde van de stemgerechtigde effectieve leden, en in voorkomend geval, ten hoogste twee derde van de stemgerechtigde plaatsvervangende leden van de raden en overlegstructuren die tot opdracht hebben op regelmatige en systematische wijze het provinciebestuur te adviseren, zijn van hetzelfde geslacht.

Als bij de benoeming van die leden een voordrachtprocedure gevolgd moet worden, en de voorgedragen kandidaturen het niet mogelijk maken aan dat quotum te voldoen, moet de voordrachtprocedure opnieuw gestart worden. In voorkomend geval moeten de voordragende instanties die geen kandidaat van het ondervetegenwoordigde geslacht hebben voorgedragen, een extra kandidaat voordragen die van het ondervetegenwoordigde geslacht is. Zolang een voordragende instantie niet voldoet aan die voorwaarde, blijft het mandaat open.

Als zes maanden na het vacant worden van het mandaat nog niet voldaan is aan die voorwaarde, kan het provinciebestuur het vacante mandaat invullen zonder de voordrachtprocedure te volgen.

Het quotum is, in voorkomend geval, afzonderlijk van toepassing op de voorgedragen leden en de leden die als deskundigen worden benoemd.

Zo niet, dan kan niet op een rechtsgeldige wijze advies worden uitgebracht.”.

2° In §§3 en 4 worden de woorden “de hier bedoelde raden en overlegstructuren” vervangen door de woorden “de raden en overlegstructuren als bedoeld in §1”.

Artikel 4

De samenstelling van de raden en overlegstructuren die tot opdracht hebben op regelmatige en systematische wijze het gemeentebestuur of het provinciebestuur te adviseren, en die voor de inwerkingtreding van dit decreet werden opgericht, wordt aangepast aan de bepaling, vermeld in de artikelen 2 en 3, bij de eerstvolgende volledige hernieuwing van de manda-

ten. Bij een hernieuwing van een of meer mandaten in afwachting van een volledige hernieuwing, wordt, zolang het quotum, vermeld in artikelen 2 en 3, niet gerealiseerd is, een kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht aangewezen. Uiterlijk op 1 januari 2009 moet de samenstelling van alle advies- of bestuursorganen die voor de inwerkingtreding van dit decreet werden opgericht, aangepast zijn aan de bepaling, vermeld in artikelen 2 en 3.

Joke SCHAUVLIEGE

Jan VERFAILLIE
